

5. Wniosek pracownika organu o wyłączenie od udziału w postępowaniu

Katowice, ... r.

Znak sprawy^d: .....

**Naczelnik Wydziału Polityki
Społecznej**
Urząd Miasta Katowice
40-098 Katowice
ul. Młyńska 4

Wniosek o wyłączenie od udziału w postępowaniu

Na podstawie art. 24 § 3 KPA^a, wnoszę o wyłączenie mojej osoby^b od udziału w postępowaniu w sprawie ....., wszczętej na podstawie wniosku strony z ..... r. w przedmiocie przyznania dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka.

W przedmiotowej sprawie nie mogę brać udziału jako przedstawiciel organu, ponieważ dotyczy ona mojej dalszej krewnej. Tym samym mój udział naruszałby gwarancję bezstronności organu w prowadzonym postępowaniu administracyjnym^c. W związku z powyższym uważam wniosek za zasadny.

.....
(imię i nazwisko pracownika)

Uwagi i objaśnienia

^a Podstawa prawna: art. 24 KPA.

^b **Zakres podmiotowy wyłączenia.** Wyłączeniu podlegają pracownicy upoważnieni do załatwiania spraw indywidualnych prowadzący postępowanie lub dokonujący określonych czynności w ramach tego postępowania (nawet pojedynczych).

Pracownik podlega wyłączeniu tylko i wyłącznie od udziału w postępowaniu prowadzonym przez organ administracji publicznej w konkretnej sprawie indywidualnej.

Wyłączony pracownik powinien podejmować tylko czynności niecierpiące zwłoki ze względu na interes społeczny lub ważny interes stron.

^c **Katalog wyłączenia.** Ustawowe wyczerpanie podstaw wyłączenia pracownika od udziału w postępowaniu ma charakter katalogu zamkniętego.

Pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie:

- 1) w której jest stroną albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki;
- 2) swego małżonka oraz krewnych i powinowatych do drugiego stopnia. Powody wyłączenia pracownika od udziału w postępowaniu trwają także po ustaniu małżeństwa;
- 3) osoby związanej z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli. Powody wyłączenia pracownika od udziału w postępowaniu trwają także po ustaniu przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 4) w której był świadkiem lub biegłym albo był lub jest przedstawicielem jednej ze stron, albo w której przedstawicielem strony jest jedna z osób wymienionych w pkt 1 i 3;
- 5) w której brał udział w wydaniu zaskarżonej decyzji;
- 6) z powodu której wszczęto przeciw niemu dochodzenie służbowe, postępowanie dyscyplinarne lub karne;
- 7) w której jedną ze stron jest osoba pozostająca wobec niego w stosunku nadrzędności służbowej.

^d **Znak sprawy** zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z 18.1.2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67 ze zm.).

Orzecznictwo

1. Wyr. WSA w Białymstoku z 29.12.2016 r., II SA/Bk 751/16, Legalis

Skoro pracownik organu I instancji może brać udział w postępowaniu ponownym – po uchyleniu poprzedniego rozstrzygnięcia przez organ odwoławczy, to nie miałyby racjonalnego uzasadnienia stosowanie, w sposób rozszerzający, przepisu art. 176 ustawy o gospodarce nieruchomościami w zw. z art. 24 § 1 pkt 5 KPA wobec rzeczoznawcy majątkowego tylko z tej przyczyny, że błędy jego operatu szacunkowego były podstawą wydania decyzji kasacyjnej przez organ odwoławczy. Rzeczoznawca majątkowy nie jest organem decyzyjnym, a jego operat stanowi dowód w sprawie, podlegający ocenie organu wydającego decyzje.

2. Uchw. NSA (7) z 5.12.2016 r., II GPS 2/16, MoP 2017, Nr 4, s. 175

Przepis art. 24 § 1 pkt 5 w zw. z art. 27 § 1 ustawy z 14.6.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.) nie ma zastosowania do członka zarządu województwa, który to organ pełni funkcję instytucji zarządzającej w rozumieniu art. 5 pkt 2 ustawy z 6.12.2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 ze zm.), biorącego udział w postępowaniu prowadzonym w następstwie złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, o którym mowa w art. 207 ust. 12 ustawy z 27.8.2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym do dnia 12.9.2014 r., w sytuacji, gdy uczestniczył on w wydaniu zaskarżonej decyzji.

3. Wyr. WSA w Poznaniu z 22.9.2016 r., IV SA/Po 272/16, Legalis

Na tle zarysowanego na kanwie art. 145 § 1 pkt 3 KPA podziału pracowników na sprawujących funkcje strictly orzecznicze (których formalnym wyrazem jest podpisanie decyzji w imieniu organu) oraz pracowników uczestniczących w czynnościach przygotowawczych (w tym zwłaszcza czynnościach wyjaśniających oraz związanych z opracowywaniem projektu decyzji), w praktyce zasadne wydaje się wyodrębnienie – a to zwłaszcza z uwagi na fakt, że wskazana w art. 145 § 1 pkt 3 KPA podstawa wznowienia postępowania administracyjnego związana jest z naruszeniem wymogu bezstronności (neutralności) takiego postępowania, wynikającego z treści art. 8 KPA (zasada zaufania) - trzeciej kategorii pracowników organu. Tych mianowicie, którzy wprawdzie formalnie nie przygotowują projektu decyzji ani nie „podpisują” danej decyzji w imieniu organu, ale którzy z uwagi na swe kompetencje i miejsce w strukturze organizacyjnej urzędu oraz przyjęty sposób organizacji trybu wydawania decyzji w imieniu organu – mają decydujący wpływ – zarówno faktycznie, jak i formalnie – na wydanie decyzji i jej ostateczny kształt. Takie osoby muszą być także traktowane jako osoby „wydające” decyzje w rozumieniu art. 145 § 1 pkt 3 KPA. Do tej kategorii przyjdzie w szczególności zaliczyć pracowników organu, którzy po sporządzeniu projektu decyzji, a przed jej podpisaniem przez piastuna organu lub upoważnionego przezeń pracownika, muszą wyrazić formalną akceptację dla wydania decyzji w określonym kształcie.

4. Wyr. WSA w Warszawie z 3.8.2016 r., VI SA/Wa 3260/15, Legalis

Przepis art. 24 § 1 pkt 5 KPA ma zastosowanie również do postanowień wydawanych po ponownym rozpoznaniu sprawy w trybie w art. 127 § 3 KPA.

5. Wyr. WSA w Łodzi z 28.7.2016 r., III SA/Łd 365/16, Legalis

Przez „branie udziału w wydaniu zaskarżonej decyzji” należy rozumieć podejmowanie przez pracownika organu administracji publicznej czynności procesowych, przewidzianych w przepisach prawa, niezbędnych do załatwienia sprawy w formie decyzji, a także, jeżeli pracownik został upoważniony do wydania decyzji w imieniu organu lub pełni funkcję organu – załatwienie sprawy w drodze decyzji. Ograniczenie zakresu tego pojęcia tylko do fazy wydania decyzji w znaczeniu prawnym jest nieuzasadnione ze względu na tę szczególną właściwość postępowania administracyjnego, w którym – w odróżnieniu od postępowania sądowego – poszczególne czynności o różnej doniosłości procesowej mogą być wykonywane przez różne osoby, mogące mieć mniejszy lub większy wpływ na treść rozstrzygnięcia w sprawie.

6. Wyr. WSA w Gliwicach z 19.7.2016 r., IV SA/GI 989/15, Legalis

Za dysfunkcjonalne należy uznać rozwiązanie, które w konsekwencji stosowania przepisów art. 24 § 1 pkt 5 KPA lub art. 27 KPA skutkowałoby wyłączeniem instytucji zarządzającej od rozpatrywania sprawy wywołanej wnioskiem o ponowne jej rozpatrzenie i to w sytuacji, gdy konkretna sprawa zwrotu środków finansowych pozostaje w bezpośrednim związku z kontrolą ich wydatkowania przez beneficjenta pomocy i realizacją konkretnego regionalnego programu operacyjnego, za wykonanie którego ta właśnie konkretna instytucja zarządzająca odpowiada.

7. Wyr. NSA z 4.2.2014 r., I OSK 2771/12, Legalis

Zgodnie z brzmieniem art. 24 § 1 pkt 5 KPA pracownik organu podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie, w której brał udział w wydaniu zaskarżonej decyzji. Podkreślić należy, że przepis ten, zgodnie z art. 27 § 1 KPA, dotyczy również członków organów kolegialnych, a więc także członków Samorządowych Kolegiów Odwoławczych. Ustawodawca rozróżnił dwie sytuacje: gdy członek organu brał udział w wydaniu zaskarżonej decyzji (art. 24 § 1 pkt 5 w zw. z art. 27 § 1 KPA) oraz gdy brał udział w wydaniu decyzji, od której złożono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 27 § 1a KPA). Udział w wydaniu zaskarżonej decyzji dotyczy sytuacji, w której członek organu kolegiального brał udział w wydaniu decyzji przez organ pierwszej instancji lub brał udział w wydaniu decyzji drugoinstancyjnej, która została uchylona i ponownie sprawa stała się przedmiotem rozstrzygnięcia przez ten organ kolegialny. Wskazana przesłanka wyłączenia członka kolegium ma charakter bezwzględny i nie podlega jakiegokolwiek ocenie co do jej wpływu na obiektywne rozpatrzenie sprawy. Również odpowiadająca jej przesłanka wznowienia postępowania administracyjnego oraz oparta na podstawach wznowienia nie są w żaden sposób relatywizowane ze względu na wpływ naruszenia na wynik sprawy, bo mają na celu ochronę obiektywnego porządku prawnego.

8. Wyr. WSA w Warszawie z 18.1.2013 r., I SA/Wa 1084/12, Legalis

Dla wyłączenia biegłego w oparciu o przesłankę z art. 24 § 1 pkt 6 KPA znaczenie ma samo wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w stosunku do biegłego powołanego w danej sprawie, a nie jego wynik. Żadnego znaczenia dla wyłączenia biegłego nie ma też to, czy strona złożyła organowi wniosek w tym zakresie.

6. Wniosek strony o wyłączenie pracownika organu od udziału w postępowaniu

Bydgoszcz, ... r.^c

Znak sprawy^b: .....

Prezydent Miasta Toruń
ul. Wały gen. Sikorskiego 8
87-100 Toruń^d

Wnioskodawca: *Tomasz Miś*
ul. Zielona 21/12
85-102 Bydgoszcz

Wniosek o wyłączenie pracownika organu od udziału w postępowaniu

Na podstawie art. 24 § 3 KPA^a, wnoszę o wyłączenie Pana *Piotra Berty* od udziału w postępowaniu w sprawie wszczętej na podstawie mojego wniosku strony z ..... r. w przedmiocie wydawania zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów na działce ewidencyjnej Nr 818/879, w obrębie Starego Miasta, w miejscowości Toruń.

Uzasadnienie

Pan *Piotr Berta* jest synem Pani *Teresy Berty*. W związku z zaistnieniem przesłanki opisanej w art. 24 ust. 1 pkt 2 KPA, podlega on wyłączeniu od udziału w postępowaniu. W związku z powyższym uważam wniosek za zasadny.

.....
(imię i nazwisko wnioskodawcy)

Uwagi i objaśnienia

^a Podstawa prawna: art. 24 KPA.

^b **Znak sprawy** zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z 18.1.2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67 ze zm.).

^c **Data i miejsce** sporządzenia wniosku.

^d **Wskazanie organu**, do którego kierowany jest wniosek.

Zob. także uwagi i objaśnienia do wzoru Nr 5.

7. Postanowienie o wyłączeniu pracownika na żądanie pracownika

....., ... I.^e

Znak sprawy^f: .....

Prezydent Miasta Białystok
ul. Słonimska 1^f
15-950 Białystok

Postanowienie

Prezydent Miasta Białystok^g w dniu ..... r. w sprawie ..... wszczętej na podstawie wniosku strony z ..... r. w przedmiocie ..... na podstawie art. 123 § 1 w zw. z art. 24 § 3 KPA^a, po rozpoznaniu wniosku pracownika Pana/Pani ..... z ..... r. o wyłączenie,

postanawia:

- a) wyłączyć pracownika, Pana/Panią ....., od udziału w przedmiotowym postępowaniu^d,
- b) wyznaczyć Pana/Panią ..... do prowadzenia przedmiotowej sprawy^{b, c, d}.

Pouczenie:

1. Postanowienie powyższe nie wymaga uzasadnienia na podstawie art. 124 § 2 KPA^h.
2. Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

.....
(imię i nazwisko
upoważnionego pracownika
wraz z podaniem stanowiska)^g

Uwagi i objaśnienia

^a Podstawa prawna: art. 24 KPA.

^b Uzasadnienie. Postanowienie nie wymaga uzasadnienia.

^c **Zażalenie.** Na postanowienie nie przysługuje zażalenie.

^d **Wyłączenie pracownika.** Postanowienie zawiera wskazanie wyłączonego pracownika i wskazanie nowego.

^e **Data wydania postanowienia** ma istotne znaczenie z punktu widzenia kontroli legalności tego postanowienia. Na jej podstawie ustala się bowiem stan faktyczny i prawny stanowiący podstawę wydanego przez organ rozstrzygnięcia.

^f **Organ wydający postanowienie.**

^g **Podpis** z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania postanowień lub, jeżeli postanowienie wydane zostało w formie dokumentu elektronicznego, powinno być opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

^h **Pouczenie.** Elementem postanowienia jest pouczenie, czy i w jakim trybie służy na nie zażalenie lub skarga do sądu administracyjnego. Brak pouczenia strony o przysługującym jej środku prawnym stanowi naruszenie przepisów proceduralnych.

Orzecznictwo

1. Wyr. NSA z 1.3.2016 r., I OSK 1144/15, Legalis

Brak jest podstaw do takiej wykładni art. 24 § 1 pkt 5 KPA, która rozciągałaby jego zastosowanie również na sytuację, gdy organ odwoławczy rozpoznaje sprawę ponownie na skutek bądź to uprzedniego uchylecia decyzji organu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia temu organowi, bądź też uchylecia decyzji organu odwoławczego (rozpoznającego wnioszek o ponowne rozpatrzenie sprawy) w postępowaniu sądownoadministracyjnym i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia temu organowi.

2. Wyr. NSA z 28.1.2016 r., II OSK 1271/14, Legalis

Pracownik organu administracji publicznej, który wydał zaskarżone postanowienie, podlega wyłączeniu na podstawie art. 24 § 1 pkt 5 KPA w związku z art. 126 i 144 KPA i nie może rozpoznawać środka zaskarżenia na to postanowienie.

3. Wyr. NSA (N) z 27.1.2016 r., II GSK 1099/14, Legalis

Przesłanka wyłączenia pracownika z powodu brania przez niego udziału w wydaniu zaskarżonej decyzji nawiązuje w swej istocie do zasady dwuinstancyjności postępowania i zasady hierarchicznego podporządkowania organów orzekających. Na tym polegają zasada i jednocześnie gwarancja procesowa, że nikt nie może być sędzią we własnej sprawie, bo z wydanym poprzednio rozstrzygnięciem zwykle się identyfikuje przy jego ponownej ocenie.

4. Wyr. NSA z 8.9.2015 r., I OSK 2922/13, Legalis

Przepis art. 24 § 1 pkt 5 KPA nie wymaga wyłączenia pracowników organów I instancji na etapie ponownego rozpatrzenia sprawy, po uchyleniu poprzedniego rozstrzygnięcia przez organ odwoławczy i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania organowi I instancji (art. 138 § 2 KPA).

Ponowne rozpatrzenie sprawy nie jest bowiem udziałem w „wydaniu zaskarżonej decyzji”. Rozpoznanie sprawy po raz kolejny, na skutek wydania decyzji kasacyjnej przez organ odwoławczy (art. 138 § 2 KPA), nie jest rozpoznaniem sprawy na skutek wniesienia odwołania od pierwszego jej rozstrzygnięcia.

5. Post. SKO z 22.4.2015 r., SKO 4136/12/15, Legalis

1. Zgodnie z art. 27 § 1 KPA, członek organu kolejalnego podlega wyłączeniu w przypadkach wskazanych w art. 24 § 1 KPA. W przypadku wystąpienia okoliczności niewymienionych w tym przepisie, które jednak mogą wywołać wątpliwości co do bezstronności członka kolegium, prezes kolegium zobowiązany jest wyłączyć go od udziału w postępowaniu na wniosek strony, członka kolegium lub z urzędu.

2. Termin „bezstronność” oznacza brak uprzedzeń lub niechęci. Stronniczość może przyjąć formę zarówno stronniczości w znaczeniu obiektywnym, jak i subiektywnym. Stronniczość subiektywna odnosi się do sytuacji, gdy członkowie danego organu działają z osobistą niechęcią (uprzedzeniem) w stosunku do strony postępowania. Stronniczość obiektywna ma zaś miejsce, gdy istnieją sprawdzalne fakty, które mogą budzić wątpliwości co do bezstronności. Bezstronność polega zatem na tym, że pracownik organu kieruje się obiektywizmem i nie stwarza korzystniejszej sytuacji dla żadnej ze stron.

6. Wyr. NSA z 29.5.1990 r., SA/Po 1555/89, ONSA 1990, Nr 2, poz. 44

Wyłączenie pracownika lub odmowa jego wyłączenia od udziału w postępowaniu administracyjnym na podstawie art. 24 § 3 KPA powinny nastąpić w formie postanowienia.

7. Wyr. WSA w Poznaniu z 21.5.2014 r., IV SA/Po 185/14, Legalis

Pojęcie brania udziału w wydaniu zaskarżonej decyzji odnosi się nie tylko do postępowania odwoławczego, ale również do przypadków, kiedy zaskarżenie decyzji realizowane jest w następstwie decyzji wydanej wcześniej przez ten sam skład osobowy. Ustawodawca nie ogranicza się tu wyłączenie do środka zaskarżenia w postaci odwołania, ale używa sformułowania o charakterze ogólnym. Chodzi zatem o środki zaskarżenia zwyczajne, jak i nadzwyczajne. Ci sami członkowie samorządowego kolegium odwoławczego, którzy wydali decyzję, w tym samym postępowaniu nie mogą orzekać powtórnie. Zatem wydanie zaskarżonej decyzji przez tę samą osobę, która brała udział w wydaniu wcześniejszego rozstrzygnięcia, stanowi istotne naruszenie przepisu art. 24 § 1 pkt 5 KPA w zw. z art. 27 § 1 KPA, co uzasadnia uchylenie zaskarżonej decyzji.

8. Wyr. WSA z 15.5.2014 r., II SA/Gl 1629/13, Legalis

1. Wykładnia art. 24 § 1 pkt 5 KPA dokonana w zgodzie z art. 7 i 8 KPA wymaga, aby pod pojęciem „w której brał udział w wydaniu zaskarżonej decyzji” rozumieć również sytuację, w której członek organu kolejalnego kontroluje w trybie wznowienia postępowania, czy też stwierdzenia nieważności decyzji prawidłowość wydanej z jego udziałem decyzji.

2. Skutki braku wymaganych podpisów na decyzji organu kolejalnego należy wiązać z faktem, czy wadliwość dotyczy wszystkich egzemplarzy decyzji, czy też jedynie jednego, bądź kilku egzemplarzy. W pierwszym wypadku decyzją w ogóle nie wchodzi do obrotu prawnego, a w drugiej

sytuacji mamy do czynienia z brakiem doręczenia decyzji, czyli pozbawieniem strony udziału w postępowaniu w rozumieniu art. 145 § 1 pkt 4 KPA, co z kolei stanowi przesłankę wznowieniową. Zatem nie może być mowy, aby z tych samych przyczyn decyzja obarczona była wadliwością z art. 156 § 1 pkt 2 KPA w postaci jej wydania z rażącem naruszeniem prawa. Oba tryby nadzwyczajne nie są konkurencyjne, a więc oparte na różnych przesłankach.

8. Postanowienie o wyłączeniu pracownika na żądanie strony

....., ... r.^b

Znak sprawy^a: .....

Prezydent Miasta Otwock^c
ul. Armii Krajowej 5
05-400 Otwock

Postanowienie

Prezydent Miasta Otwock^c w dniu .....^b r. w sprawie .....
wszczętej na podstawie wniosku strony z ..... r. w przedmiocie
..... na podstawie art. 123 § 1 w zw. z art. 24 § 3 KPA, po
rozpoznaniu wniosku ..... z ..... r. o wyłączenie pracownika
.....

postanawia:

odmówić wyłączenia pracownika ..... od udziału w przedmiotowym postępowaniu.

Pouczenie:

1. Postanowienie powyższe nie wymaga uzasadnienia na podstawie art. 124 § 2 KPA^d.
2. Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

.....

(imię i nazwisko
upoważnionego pracownika
wraz z podaniem stanowiska)^e

Uwagi i objaśnienia

^a **Znak sprawy** zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z 18.1.2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz in-

strukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67 ze zm.).

^b **Data wydania postanowienia** ma istotne znaczenie z punktu widzenia kontroli legalności tego postanowienia. Na jej podstawie ustala się bowiem stan faktyczny i prawny stanowiący podstawę wydanego przez organ rozstrzygnięcia.

^c **Organ administracji publicznej.** Postanowienie powinno zawierać oznaczenie organu administracji publicznej, który wydał rozstrzygnięcie. Organ administracji publicznej oznacza się poprzez wskazanie pełnej nazwy organu oraz adresu jego siedziby.

^d **Pouczenie.** Elementem postanowienia jest pouczenie, czy i w jakim trybie służy na nie zażalenie lub skarga do sądu administracyjnego. Brak pouczenia strony o przysługującym jej środku prawnym stanowi naruszenie przepisów proceduralnych.

^e **Podpis** z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania postanowienia lub, jeżeli postanowienie wydane zostało w formie dokumentu elektronicznego, powinno być opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

Zob. także uwagi i objaśnienia do wzoru Nr 7.

9. Adnotacja urzędowa o wyłączeniu pracownika z urzędu

Oznaczenie pisma	Adnotacja urzędowa o wyłączeniu pracownika z urzędu
Oznaczenie organu ^b	(nazwa identyfikująca organ)
Znak sprawy ^c	
Miejscowość i data ^d	
Przedmiot postępowania lub istota sprawy	(np. zatwierdzająca projekt budowlany i udzielająca pozwolenia na rozbudowę i nadbudowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego z przeznaczeniem na biuro wraz z instalacjami wewnętrznymi oraz utwardzeniem części terenu na działce Nr „x” położonej przy ul. [...] w [...])
Podstawa prawna	Artykuł 24 w zw. z art. 26 § 1 KPA ^a
Imię i nazwisko wyłączonego pracownika	
Imię i nazwisko wyznaczonego pracownika	
Podpis upoważnionego pracownika wraz z oznaczeniem stanowiska ^e	

Uwagi i objaśnienia

^a **Podstawa prawna:** Rozdział 5. Wyłączenie pracownika oraz organu. Artykuły 24, 25 i 26 KPA.

^b **Adnotacja urzędowa o wyłączeniu pracownika z urzędu** powinna zawierać oznaczenie organu administracji publicznej, który wydał adnotację. Organ administracji publicznej oznacza się poprzez wskazanie pełnej nazwy organu oraz adresu jego siedziby.

^c **Znak sprawy** zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z 18.1.2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz

instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67 ze zm.).

^d **Data wydania.** Adnotacja urzędowa o wyłączeniu pracownika z urzędu ma istotne znaczenie z punktu widzenia kontroli legalności tej adnotacji. Na jej podstawie ustala się bowiem stan faktyczny i prawny stanowiący podstawę wydanego przez organ rozstrzygnięcia.

^e **Podpis** z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania adnotacji lub, jeżeli adnotacja wydana została w formie dokumentu elektronicznego, powinna być opatrzona bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

10. Adnotacja urzędowa o wyłączeniu organu administracji

Oznaczenie pisma	Adnotacja urzędowa o wyłączenia organu administracji
Oznaczenie organu ^d	(nazwa identyfikująca organ)
Znak sprawy ^e	
Miejscowość i data ^f	
Przedmiot postępowania lub istota sprawy	(np. zatwierdzająca projekt budowlany i udzielająca <i>Janowi Nowakowi</i> pozwolenia na rozbudowę i nadbudowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego z przeznaczeniem na biuro wraz z instalacjami wewnętrznymi oraz utwardzeniem części terenu na działce Nr „x” położonej przy ul. [...] w [...])
Podstawa prawna	Artykuł 25 § 1 pkt 1 KPA ^a
Uzasadnienie wyłączenia	<i>Jan Nowak</i> pełni funkcję Starosty w Starostwie Powiatowym w [...]. Organ administracji publicznej podlega wyłączeniu od załatwienia sprawy dotyczącej interesów majątkowych jego kierownika lub osób pozostających z tym kierownikiem w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3 KPA ^{b, c} .
Podpis upoważnionego pracownika wraz z oznaczeniem stanowiska ^g	

Uwagi i objaśnienia

^a **Podstawa prawna:** art. 25 KPA. Artykuł 25 KPA określa przesłanki wyłączenia organu administracji publicznej od załatwienia sprawy administracyjnej.

^b **Przesłanki wyłączenia.** Organ administracji publicznej podlega wyłączeniu od załatwienia sprawy dotyczącej interesów majątkowych:

- 1) kierownika tego organu;
- 2) osoby zajmującej stanowisko kierownicze w organie bezpośrednio wyższego stopnia;

3) osób pozostających z wyżej wymienionymi osobami w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3 KPA.

^c **Interes majątkowy.** „Pojęcie sprawy dotyczącej interesów majątkowych należy interpretować szeroko, obejmując nim sprawy, których rozstrzygnięcie bezpośrednio lub pośrednio wpływa albo też może wpłynąć w przyszłości na stan majątkowy osób wskazanych w komentowanym przepisie. O zakwalifikowaniu sprawy jako dotyczącej interesów majątkowych rozstrzyga treść przepisów prawa materialnego, będących podstawą prawną decyzji administracyjnej” (R. Kędziora, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2014).

^d **Adnotacja urzędowa o wyłączeniu pracownika z urzędu** powinna zawierać oznaczenie organu administracji publicznej, który wydał adnotację. Organ administracji publicznej oznacza się poprzez wskazanie pełnej nazwy organu oraz adresu jego siedziby.

^e **Znak sprawy** zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z 18.1.2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67 ze zm.).

^f **Data wydania.** Adnotacja urzędowa o wyłączeniu pracownika z urzędu ma istotne znaczenie z punktu widzenia kontroli legalności tej adnotacji. Na jej podstawie ustala się bowiem stan faktyczny i prawny stanowiący podstawę wydanego przez organ rozstrzygnięcia.

^g **Podpis** z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania adnotacji lub, jeżeli adnotacja wydana została w formie dokumentu elektronicznego, powinna być opatrzona bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

Orzecznictwo

1. Wyr. WSA w Warszawie z 7.6.2005 r., IV SA/Wa 306/05, Legalis

W przypadku gdy organ stwierdzi, iż podlega wyłączeniu, nie wydaje wówczas postanowienia o wyłączeniu się. [...] O ile inne procedury (KPC, prawo o ustroju sądów administracyjnych) przewidują tryb rozpoznawania w konkretnych okolicznościach wniosków o wyłączenie sędziego (odpowiednio innych osób), o tyle procedura administracyjna przewiduje sytuacje, gdy wyłączenie następuje z mocy prawa, brak natomiast podstaw do żądania rozpoznania przez organ wniosku o wyłączenie. Wniosek taki organ może potraktować jedynie jako informację co do okoliczności stanowiących podstawę do wyłączenia. Badając swoją właściwość, organ stwierdza, iż nie jest właściwy do rozpoznania, co powinno skutkować przekazaniem całej sprawy do załatwienia organowi wyższego stopnia, nie zaś tylko samego wniosku o wyłączenie organu od rozpoznania.

2. Wyr. WSA we Wrocławiu z 11.4.2013 r., II SA/Wr 899/11, Legalis

1. Z art. 24 i art. 25 KPA nie wynika, iż organ czy pracownik organu podlega wyłączeniu w sprawie wznowienia postępowania, które toczyło się przed tym organem. Postępowanie administracyjne nie jest postępowaniem sądowym, w którym strony mogą zgłaszać wnioski o wyłączenie sę-

dziego podlegające rozpatrzeniu w specjalnym trybie. Przesłanki wyłączenia pracownika wynikają z art. 24 § 1 KPA, ale ich oceny dokonuje bezpośredni przełożony danego pracownika. Natomiast przesłanki wyłączenia organu wynikają z art. 25 KPA.

2. Przez działalność organu, o której mowa w art. 150 § 2 KPA, należy rozumieć takie właściwości i zachowanie się tego organu w toku prowadzonego postępowania administracyjnego w danej sprawie, które mogłyby godzić w zasadę obiektywizmu i być wyrazem stronniczego stanowiska tego organu przy wydaniu decyzji ostatecznej, co powinno być ustalone w postępowaniu wyjaśniającym przed wydaniem postanowienia o wznowieniu postępowania. Jeżeli strona żąda wznowienia postępowania z tej przyczyny, że bez własnej winy nie brała udziału w postępowaniu (art. 145 § 1 pkt 4 KPA), to organem właściwym do rozstrzygnięcia o tym żądaniu w myśl art. 150 § 2 KPA jest organ wyższego stopnia tylko wówczas, gdy było to wynikiem zamierzonego działania organu prowadzącego poprzednie postępowanie w celu uniemożliwienia tej stronie wzięcia udziału w tym postępowaniu.